

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane</p> <p>pe 1/2 an 5</p> <p>România și străinătate pe an 14 franci</p> <p>pe 1/2 an 7</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor., de aci în sus 10 coroane</p>	<p>Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ”</p> <p>la cără banii de prenumerațiune și inserțiunile la</p> <p>ADMINISTRAȚIA</p> <p>Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș</p>
--	---	---

Când s'a întemeiat orașul Caransebeș și ce știm din trecutul lui?

Din Ianuarie 1796 până în Decembre 1799 e administrator franciscanul *Ivo Osr.*

Din Ianuarie 1800 până în Novembre 1801 *Chrysostomus Egerer.*

Din Novembre 1801 până în Septembrie 1803 *Matia Dudovits.*

Din Septembrie 1803 până în Septembrie 1810 *Ipolit Kraus.*

Din Septembrie 1810 până în Ianuie 1812 *Tadeu Schulz.*

Din August 1812 până în 12 Ianuarius 1818 *George Farkas,* preot mirean.

Din 12 Ianuarius 1818 până în 1 Martie 1819 *Valentin Leskovitz,* preot mirean.

Din Martie 1819 până în 30 Iunie 1833 *Gaspar Grosseck,* protopop.

Din 1 Iulie 1833 până în 8 Novembre 1833 *Sigismund Leitner,* administrator provisor.

Din 8 Novembre 1833 până în Mai 1849 *Anton Bódy,* protopop.

Din 10 Mai 1849 până în 12 Septembrie 1849 *Iosif Lunczy,* administrator înt.

Din 12 Septembrie 1849 până în 24 Octombrie 1857 *Carol Littahorsky* protopop.

Din 1 Novembre 1857 până în 28 Februarie 1859 *Andrei Winkler,* administrator.

Din Martie 1859 până în 11 August 1861 *Friedrich Killer,* paroch.

Din 11 August 1861 până în Martie 1874 *Iosif Arleth,* protopop.

Din 11 Martie 1874 până în August 1896 *Rudolf Weitersheim,* archiprotopop.

Din 1896 până în Septembrie 1898 *Wilhelm Reichmaier,* administrator.

Din 1898 *Francisc Demele,* asesor consistorial. Și legea reformată (calvină), după-cum am spus și după-cum se vede din frecările dintre

catolici și dintre protestanți a avut credincioși în șirul concetățenilor noștri.

Reformațiunea a introdus în biserică limba națională.

Introducerea limbei materne a promovat mult lățirea reformațiunii. Așa s'a întâmplat și la noi. În biserica noastră aproape până la mezul veacului XVII. serviciul divin s'a ținut exclusiv în limba slaveană veche. Limba slaveană (veche bulgară) era în biserica noastră, ceea-ce în biserica catolică era limba latină. Dar nu numai în biserică, ci precum regii și principii catolici se foloseau de limba latină în actele și în ordinațiunile lor, așa și principii români și sârbi se foloseau în actele lor de limba bisericească, adică de limba veche-bulgară, deși nici sârbi nu au înțeles-o deplin, precum nu o înțeleg nici azi.

Principii ardeleni cunoscând farmecul limbei materne, au început a traduce cărți în limba românească, introducând câte ceva din principiile calvine. Astfel voiau să calvinizeze pe Români.

Reformatul Român din Caransebeș Stefan Herese deja în veacul al XVI a tradus Sânta Scriptură în limba românească și Românii calvini din Caransebeș și Logoji cântau românește psalmii, traduși din limba latină și din cea maghiară, precum ne spune Posty Frigyes:

„Geleji Katona István superintendentul ardelen, care sta în mare grație la Gabriel Bethlen, în anul 1640 propune câteva puncte, dorind, ca Milovit să se oblige prin jurământ, că va ținea acestea, dacă voiește, ca principele să-l numească vlădică în Ardeal. Unul dintre aceste puncte (al 6-lea) sună în chipul următor: Să scrie cântările noastre, (adecă cele calvine) traduse în românește, *pe cari le cântă Caransebeșenii și Logojenii*, să le tipărească și în adunările lor să le cânte înainte și după predicatie. Catechisul deja tradus (de Stefan Fogarasi din Logoji) să-l

tipărească și în oarele libere să instrueze băieții și fetele¹⁾.

Din toate reese, că și în Caransebeș au fost Români calvin; dar așa se vede, că nu prea mulți.

În istoria literaturii noastre este cunoscut, că Mihai *Halicău* din Caransebeș la 1674 a scris în onoarea calvinului Pariz Păpai o odă în distichuri din incidentul promovării acestuia întru doctor la universitatea din Basel.²⁾

Oda e scrisă cu litere latine; dar cu ortografie maghiară.

Iată oda:

Kent szenetate szerund la voi Romanus Apollo.
La totz catz szvênté'n Emperecie sedetz.
De unde cunoștince aseptem și stînce; ferice.
De Amstelodam, prin chetz szte'n omenie typar.
Legse derapte au dat, frumôșze csétate Geheva.
Ecz vine Franciscus cine-te Leyda, Paris!
Prindetz maene sorofy cu cseszt' nòu ôszpe: nainte
Fratzi; Fretaczi, Nymphele, pasze cùrund
Domny buny, Mary Doctory Daszkaly 's bunelc Domnae.
Cù patse ej fitz, cu paine și sare, rugem,

(Va urma)

Nazarenismul

Istoria și ființa lui —
de Dr. Vladimir Dimitrievici
(Traducere)

I

Originea numirei „Nazarean”. — Erorile,
carora s'a dat acest nume

Când Iosif și Maria — la porunca îngerului — după moartea lui Irod s'au întors din Egipt în pământul lui Israel, nu au voit să se așeze cu pruncul în Iudea, unde după moartea tatălui său ședea pe tron Arhelau, cel tiran, ci s'au dus la Galileea, unde domnia fratele lui, Irod Antipa, om de și ușor de sedus dar și cu inimă bună. Alegerea a căzât pe micul și neconsideratul Nazaret³⁾ ca să se plinească prorocia lui Isaia⁴⁾.

Deci când Mântuitorul a eșit în publicitate cu învățătura sa cerească, poporul l-a numit — aceasta zace în firea lucrului — după ținutul și locul, de unde el a venit între ei. Deci îl numesc Galileean (Mat. 26, 69), Nazoreiu⁵⁾ (Mat. 2, 23; 26, 71; Ioan 18, 5. 7; Faptele 2, 22; 3, 6; 4, 10; 6, 14; 22, 8) ori Nazarinean (Marcu 1, 24; 14, 67; 16, 6; Luca 4, 34; 18, 37) după cum a urmat idiomului siriac sau caldeic. Celui dintâiu corespunde în l. grecească „*Ναζωραῖος*“, celui din urmă „*Ναζαρενός*“⁶⁾. Sub aceste numiri, dar mai vîrtos sub cea dintâiu (Nazoreiu) ca numire, ce Mântuitorul însuș și-a dat-o (Faptele 22, 8), l-au serbătorit drept făcătoriu de minuni (Luca 18, 37), l-au proclamat rege

¹⁾ Vezi Pesty Frigyes O. c. T. II. pag. 210. Observăm că Pesty citează după Új-Magyar Múzeum 1859. folyam I. pag. 216.

²⁾ Pariz Păpai, savant medic și profesor în Aiud s'a născut la anul 1649 și răposat la 1716. În etate de 21 de ani pentru a urma studii mai înalte și pentru a asculta medicina a mers la Lipsca, Frankfurt și Basel, unde în 1674 a fost promovat întru doctor de medicină.

al Iudeilor (Ioan 19, 19) l-au propovedit — după prorocie (Matei 2, 23) — Cristos (2, 26; 6, 14; 22, 8; 26, 9).

Cu numirile, ce contemporanii au dat lui Cristos, au însemnat și pe învățatei săi. L-au numit în prima linie Galileeni (Ioan 7, 52).

Deoarece majoritatea învățăcelor lui Cristos erau de neam galilean (Faptele 1, 17), și din cauza aceasta i-au putut numi Galileani (Marcu 14, 70; Luca 22, 59; Matei 26, 73) și pentru a însemna cât mai de aproape direcțiunea lor de credință au început a îi numi — avînd în vedere numele, ce deja Cristos însuș și l-a dat — *Nazorei*, prin care nume demult era obiceiul a exprima conceptul desconsiderării și al dejosirii (Ioan 1, 47); iar învățătura lor, careea nu-i prorociau decât viitoriu neînsemnat, precum prorociau și altor eresii evraice din acel timp, au numit-o *eresie nazoree* (Faptele 24, 5. 14; 28, 22)⁷⁾.

Deci prima dată nu numiau Nazorei decât numai pe creștinii adevărați.

Însă numirea de „Nazoreiu“, „Nazarinean“, „Nazarean“ nu s'a păstrat mult timp drept caracterizare a principiilor creștinesci. Căci atunci, când s'a dezvoltat în Antiohia comuna creștinească compusă în majoritate din păgâni (Faptele 11, 20. 21), nu se putea da acestei comuni nici-de-cum numele unei eresii evraice, ci l-au numit după Cristos Creștinii (Faptele 11, 26; 26, 28; 1. Petru 4, 16, — în alte loruri nu se află numirea aceasta în întregă biblie).

Și numirea aceasta, cu care se însemnau credincioșii din Antiochia, a devenit în curînd numirea generală a următorilor lui Cristos. Sub numirea aceasta se țineau cont de aceea, cari se închinau lui Dumnezeu celui răstignit, toată lumea, stăpînirea politică, învățaii. Dar Creștinii, departe de a se simți dejosiți prin numirea aceasta, și l-au însușit ca numire de mare însemnătate pentru ei; deci mai apoi au avut motiv, ca să-i mai numească Nazorei nici pe ei nici pe cei ce din iudaism au trecut la creștinism, ci Evrei. (Faptele 6, 1; 21, 27. 40; Ioan 19, 20; II. Cor. 11, 12; Filip. 3, 5).

Și astfel numirea „nazorei“ s'a perdut de grabă între creștinii dreptmăritori.

Însă în lucrarea Sf. Epifanie (+403), ce a scris-o despre eresiiile bisericii creștine⁸⁾ între cele 80 de eresii aflăm și „*eresia nazoree*“, prin ce se semnifică mai ales aceea, că cu împlinirea legii lui Moisi au adus în legătură și credința în Cristos⁹⁾.

Acești nazorei au trăit în ținuturile de dincolo de Iordan în Chelesiria, Decapole și în Vasan amestecați cu Iudeii, cari îi suferiau între sine din pricina, că și ei se tăiau împrejur. Din st. Scriptură ei cetiau întregul Testament vechiu, iar din Testamentul nou nu cetiau decât evangelia lui Mateiu în limba sirocaldaică adecă în limbajul lor.

Pe Cristos îl numiau și sânt și-i atribuiau darea de legi a lui Moise. St. Duch e mai mult decât Cristos. El îl conduce în viața și în lucrarea sa pogorîndu-se

asupra lui și sălaşuindu-se întrinsul cu prilejul botezului în Iordan. Cristos a propovăduit pe pământul lui Zavulon și Neftalim.

Cât a trăit tângind aceasta sectă după arătarea Mântuitorului nu se scie. Ei au perit fără să fie fost băgați în samă precum în decursul veacurilor nime nu a ținut samă de ei. Unii susțin, că s'au contopit cu creștinii adevărați, alții iar că au trecut la Islam și că din ei s'a făcut secta nosareită ultrașită. Drept un ram de nazorei se consideră încă și azi creștinii caldei și nestorjani din Persia, cari se numesc pe sine cu drag nazorei; țin, că ei își trag originea din cele zece seminții ale lui Izrael mai ales din seminția lui Neftalim și afirmă, că lor le-ar fi propovăduit evangelia înșiși apostolii Toma și Tadeu.

Nici un sectar nu se mai numește nazoreiu nici cu o numire similară: Nazareni, Nazarineni — până la începutul veacului al XIX, când Ioan Iacob Wirz a întemeiat în Elveția și în Württemberg o sectă nouă, care la început se numia „biserica nouă”; iar mai târziu „comună nazoreană”; pentru-că scopul i-a fost, ca să urmeze lui Cristos Nazarineanul în traiu și în fapte⁸.

De oare ce Nazarenii noștri și-au împrumutat numele de la secta aceasta și fiindcă unii după aceasta asemănare au de numiri și pe acestia îi deduc de la cei dintâiu, nu va fi de prisos să ne facem mai deaproape cunoscuți cu secta aceasta.

Întemeietoriul ei Ioan Iacob Wirz e născut în Basel la 22 Ianuarie 1778. La început a învățat să țese mătasă; dar de aceasta de grabă s'a lăsat și a intrat în armată; iar de acolo încă s'a dus. Cum în tot cazul a fost leneș de lucru, a suferit mult și s'a gândit chiar și la sinucidere. Însă atunci a început — precum spunc în Istoria vieții⁹ sale — a i-se erăta Isus Cristos, vedea îngerii etc.

A intrat apoi în o „societate creștină” (în tot cazul cu oare cari pietiști), ale cărei adunări le cerceta conștient. Pe la anul 1830 începe el să pună pe hârtie tot, „ce îi dictează în pană însuș St. Duh” și începe a călători.

„Vezi” i-a zis Domnul „până acum Faraon a fost tatăl tău; însă de acum înainte eu, Domnul, sunt tatăl tău, care în adevăr are mijloace să te susțină¹⁰” și a trăit fericit din mila acelora, pe cari i-a succes să-i seducă. La anul 1850 părăsește orașul Basel și se duce în cantonul Argau, unde a murit la anul 1858.

Wirz ocupă între credincioșii săi un loc, cum nici un sectar nu l-a ajuns, dar nici nu l-a căutat. Ei îl numesc ca pe o nouă descoperire dumnezească¹¹. Scrierile lui le consideră drept descoperirea unei înțelepciuni mai înalte și cred în învățăturile lui greșite stupid și cu devoțiune de îndumnezeire¹². Și numai când se gândesc la el îi apucă oare-care cutremur ceresc și — precum ei zic — îi întăresce întru împlinirea faptelor bune¹³ etc.

Învățătura lui Wirz — pe lângă biografia amintită — se mai susține încă în câteva scrieri, pe cari le-au eadat aderenții după moarte¹⁴.

Conform acestei învățături după cele două creațiuni universale adecă după vechiul și noul Testament trebuie să urmeze și o a treia economie, timpul, când Domnul va întemeia pe pământ împărăția sa de 1000 de ani; și chiar biserica lui Wirz este aceea, care e de tot curată și în care nu este minciună; la ea se vor alipi toți creștinii tuturor religiunilor deosebite afară de preoțime și afară de teologii, cărora prin slujbele bisericesti și prin învățăturile lor li s'au închis ușa împărăției cerești¹⁵. St. Scriptură nu este isvorul adevărului; pentru-că evangeliștii și apostolii nu au scris fără de rétăciri — asupra lor au înrîurit împrejurările.

Într'o descoperire, ce se păstrează ca o taină, și se află între credincioși în copie, Wirz afirmă, că în Vinerea neagră din anul 1850 Apostolul Ioan i-a scris din ceriu, că în ceea-ce vestesc soții săi Marcu, Mateiu etc. sunt multe neadevăruri, că în acele timpuri grozave omul nici n'a putut să priceapă corect și că acum e abia timpul, ca să se spună adevărul bisericii celei noi. Așa între altele, că Cristos nu și-a dat sufletul fiind pe cruce ci a mai rămas în el puțină viață și apoi au ajuns în mâinile soților sei, ca să-l reinvie¹⁶. În înțelesul altui loc St. Ioan i-a spus lui Ioan Wirz: Zece zile înainte de Rusale Cristos a luat rămas bun de la învățării săi, a perit dinaintea ochilor lor și s'a retras pe țărmurile mării galileice. După scurtă vreme el s'a dus într'un loc oare-care, de care nime nu scia, s'a desbrăcat de materia sa vîzută, adecă de trupul său, pe care încă mai nainte focul Duhului sânt l-a eliberat de toată ființa omenească și numai după aceea s'a înălțat la ceriu.

Sângele lui Cristos la Wirz joacă rol mare. Din el s'a făcut toată ființa pămîntească chiar și omenimea. Voința veche a lui Dumnezeu, iubirea care atât de mult se manifestă, înrîuresce neîntrerupt prin mediul acestui sânge; în el e și unica materia pentru renașterea naturii, care a stricat-o Adam.

Sânta substanță din om poate atrage la sine oare-cum în mod magnetic acest sânge, și să-l înghită¹⁷. Acela, care lasă, ca puterea acestui sânge să înrîurescă asupra lui, nu are nici morhuri sufletesti nici trupesti.

În privința Sf. Treimi acești nazareni — ori cum cu predilecție îi numesc împrejurimea lor Neukirchliche sau Neukirchler — lapădă cele trei fețe esplicând aceasta cu analogia duhului, sufletului și trupului, Isus-Iehova la ei e o ființă cu Tatăl și cu St. Duh. Și aici ei sunt raționaliști curați ca și în vederile lor de mai sus despre învierea Mântuitorului.

Despre înfricoșatele suferinți din iad ei nu pot destul se istorisească și tot așa sunt de altă parte neobosiți în descrierea fumșei raiului. Din această sântă maică biserică din ceriu (Gal. 4, 26) țin, că s'a născut biserica lor pe pământ. Între amîndoaue există un raport ca între mamă și fată; cea dintâiu e mijlocitoare la Dumnezeu pentru a doaua; dar și ea să nutrească de la aceasta cu rugăciuni credincioase. În cât privesce viața ceea-ce va să fie, aci joacă rol însemnat chiliașmul — avînd să vie pe pământ împărăția de 1000 de ani a lui Cristos: Domnul va veni și sfinții (credincioșii aces-

tei secte) vor viețui, se vor preamări și vor trăi în Ierusalim¹⁹; iar cari vor fi morți să se mângâie cu Moise, care și el numai din departare a văzut pământul făgăduinței.

Se zice, că acești nazazeni din cauza aceasta în mai multe rânduri s'au pregătit să se mute la Ierusalim și numai muierile lor i-au reținut²⁰.

În privința moralei principiul lor de căpetenie e estrema suferință²¹.

Și totuș adescori cătră alții și la cea mai mică întimplare se poarta dur. Celibatul (starea de necăsătorie) o prețuesc foarte mult. Chiar și împreunare secșuală o privesc drept păcat mare și cu placere se laudă, că ei se rețin de aceea chiar și în însaș căsătoria legală afără de casul, când st. Duș îi indeamnă. Tot așa țin jurământul de mare păcat.

De cultul lor nu se poate spune mult, căci ei nu admit în mijlocul lor de cât pe aceia, cari deja se țin de ei și țin în cea mai mare taină toate orânduețile și obiceiurile lor.

¹⁹) Numele Nazaret derivă din curântul evreese „nazar“, care s'a putut rosti și „nazar“ și înseamnă: a odrăslî ramuri sau toiag (de acolo „nefer“, — toiag Is. 11, 1; săditură, floare Is. 60, 21; Dan. 11, 7; ramură, I s. 14, 19); a se înălța în sus sau a fi sus; a privi sus („migdol noferim“ — turn de strajă, 4 Împ. 17, 91, 18, 7), a străji, a apăra, a aduce înainte (comp. (Jer. 6, 16 „noferim“ — străjarii). — Pe lângă această formă galileeană se mai chiama Nazaretul în limba evraico-iudee și Nazoret, în cea siriacă Nazorah, în cea calde Nazarah sau Nazara (*Ναζαρεθ, Ναζωρετ, Ναζα-ραθ, Ναζαρα*). V. „Srp. Sion“ an. 1892, nr. 27, 28 și 30, *Ivan Troitchi*: Originea și însemnătatea numirei „Nazoreiu“ și „Nazarinean“ adausa numelui Domnului Isus Cristos în evanghelii și în Faptele apostolilor, tradus din rusessa (în sërbesce) de G. A. Nicolici; Hegstenberg, Christologie, 2. Aufl. II. Bd. pag. 124—129.

²⁰) Isaia 11, 1: „Și va ieși toiag din rădăcina lui Iesse și floare din rădăcina lui se va înălța“; 11, 10: „Și va fi în ziua aceea rădăcina lui Iesse și cel ce se va scula să săpânească neamurile și spre dînsul neamurile vor nădăjdui“.

²¹) „Nazoreiu“ tradus din limba evreecă însemnă: viăstariu, ram. toiag. Unii mai țin, că cuvântul „Nazoreiu“ ar deriva din evreescul „nazar“, adecă: omul rînduit, sfințit pentru slujba dumnezească, care nu bea vin, nu-și tunde părul, nu se atinge de corpurile morților și nu umblă la îngropăciuni, în fine la timpul rînduit trebuie să aducă jertfă (Numerii c. 6; Amos c. 2). — „Srp. Sion“ nr. 30; H. Ewald: Die Alterthümer des Volkes Israel (3-te Ausg. Göttingen, 1886) pag. 113—118; C. F. Keil, Handbuch der biblischen Archäologie, (2-te Aufl. Frankfurt a. M. 1875), pag. 346—351; I. de Onciul, Manual de Archeologie biblică (Cernăuți, 1884), pag. 464—466.

⁴) Sfinții Evangeliști dau acestei deosebiri mare atențiune, căci numirea Nazoreiu (*Ναζωραϊος*) se folosese totdeauna în acele casuri, când aceia, cari o pronunță, aparțin Iudeilor sau sunt înșiși Iudei (comp. Mat. 2, 23; 26, 71 Marcu 10, 47; Luca 18, 37; Ioan 18, 5, 7; 16, 19), iar numirea Nazarinean (*Ναζαρηνος*) e folosită în acele casuri când cei ce o pronunță, aparțin Galileenilor (comp. Marcu 1, 24; 14, 67; 16, 6; Luca 4, 34). Deci Galileenii contemporani numeau pe Cristos Nazarinean (*Ναζαρηνος*), iar Iudeii îl numeau Nazoreiu (*Ναζωραϊος*). — Troitchi, Originea și înțelesul.....; Vuk Caragici a tradus și una și cealaltă numire cu „Nazaretean“.

⁵ Vezi despre acesta și: Dr. Ioh. Bapt. Wirthmüller, Die Nazoräer, Regensburg, 1864.

⁶ Πανόγιον ἢ κίβωτιον κατά αἰρεσίων LXXX.

⁷ Exigeza raționalistă și critica istorică distructivă din prima jumătate a veacului trecut află în confesiunea aceasta „forma primitivă a creștinismului“, și „Paulianismului“ (invățătura, care apostolul Pavel o desvoaltă în cele 14 epistoale ale sale) abea în cursul cătorva veacuri i-a succes să eschidă din biserica lui Cristos executarea legii lui Moise. Păreră aceasta au reprezentat-o încâtva între alții și A. Ritschl: die Entstehung der altkatholischen Kirche, 2 Aufl. Bonn 1857, pag. 101—178 (astăzi deși op foarte rar și foarte scump). Înaintea lui cea mai deosebită părere a desvoltat-o A. Hilgenfeld: Die clementinischen Recognitionen und Homilien nach ihrem Ursprung und Inhalt dargestellt, Jena 1848 pag. 9—19.

⁸ Wilch. Rohnert, Kirche, Kirchen und Sekten sammt deren Unterscheidungslehren, 4. Aufl. Leipzig, 1888, pag. 214.

⁹ Biographie von Joh. Jacob Wirz, Ein Zeugnis der Nazarengemeinde von der Entwicklung des Reiches Gottes auf Erden, Barmen, 1862.

¹⁰ Biographie, pag. 568.

¹¹ Ewald Dresbach, Die protestantischen Sekten der Gegenwart im Lichte der heiligen Schrift, Barmen, 1888, pag. 107.

¹² Christ Palmer, Die Gemeinschaften und Secten Württenbergs, Tübingen, 1877, pag. 143.

¹³ Rohnert, pag. 254; Palmer, pag. 144.

¹⁴ Mie mi mai cunoscut încă și pamfletul: Zeugnisse und Eröffnungen des Geistes durch Joh. Jakob Wirz, heilige Urkunde der Nazarengemeinde, II. Bd. Barmen, 1863—1864.

¹⁵ Biogr. pag. 434.

¹⁶ Palmer, pag. 143.

¹⁷ Zeugnisse des Geistes, II. pag. 306.

¹⁸ Zeugnisse des Geistes, I. pag. 176 și următoare.

¹⁹ Biographie, pag. 83.

²⁰ Rohnert, pag. 246; Palmer, pag. 150; Dresbach, pag. 116.

²¹ Strebest du der höchsten Liebe nach,
Soll nichts von mir dich scheiden,
So merk, das heisst in meiner Sprach:
Ich möchte gern viel leiden.
Beschwerden machen dich nur frei,
Sie dienen dir als Flügel —
Drum was dich hindern will, das sei
Nur Sporn dir und nicht Zügel.

(Va urma)

Din diecesă

Credincioșii gr. or. rom. din comunele Mănăstirea St. George și Berecuța, cari înainte cu vreo 2—3 luni, prin un înalt decis consistorial fură scoși de sub jurisdicțiunea bisericii sërbe și încorporați la biserica noastră străbună gr. or. română, au putut avea și aceea mare bucurie și mângăere sufletească, ca în ziua de 17/30 Noembre a. c. să poată întimpina și primi în mijlocul lor pre păstorii cel bun, pre vrednicul și neobositul lor Domn Protopop Ioan Pepa.

Prea Onorat D-sa aprins de dorul de a cerceta aceste comune noi din tractul său cu puține zile înainte a fost încunoscîntat pre părintele adm. Ioan Margineanțu din Birda, că în ziua sus numită va sosi la gara din Detta, de unde apoi va merge în Berecuța. Deși era un timp foarte nefavorabil, un vînt puternic cu ploaie rece în aceea zi, totuș și spre mirarea tuturor la 8 oare dimineața sosese Prea On. Protopop Ioan Pepa la gara din Detta, unde fu primit de D-nul preot I. Margineanțu din Birda.

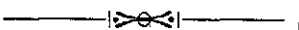
În comuna Detta însă avînd Prea On. D-sa a rezolva la oficiul pretorial unele afaceri importante bis.-școlare în favorul amintitelor comune, abea pe la oarele 11 a. m. a putut continua drumul cu trăsura spre comunele Mănăstirea St. George și Berecuța de a duce credincioșilor să-i de acolo: bucurie celor întristați mângăere și oțelire celor slabi de inger și înfricați curaj însă celor tari.

N'a ajuns însă bine până în comuna Opatița, când iată, că este surprins de un banderiu de peste 40 călăreți, apoi vreo 10 trăsuri pline de credincioși din comunele Mănăst. St. George și Berecuța în frunte cu brăvul lor inv. George Usonescu, cari ieșiseră spre întimpinarea Prea On. Domn Protopop Ioan Pepa.

Din comuna Opațița sunt apoi însoțiți de părintele Ioan Popovici și inv. Mihail Jumanca precum și de alți fruntași și așa se continuă drumul în strigate nesfârșite de „Să trăească Domnu Prota“.

La oara 1 p. m. intră cortegiul în numitele comune Mănast. St. George și Berecuța, unde eșiseră pe stradă bărbați și femei, bătrâni și tineri și în strigate nesfârșite de „Să trăiască Domnu Prota“ s'a parcurs stradele principale din ambe comune, oprindu-se înaintea școlii gr. or. rom. de non înființate din Mănast. St. George și Berecuța. Aici era adunată o mulțime imensă, ba putem zice toți credincioșii din ambele comune, școlari și școlărițele precum și corul bărbătesc de nou înființat punându-se în frunte bravul lor inv. și conducătoriu George Usonescu. Pașesce acum zelosul părinte și administrator al acestor comune I. Mărgineanțu, care ține un măduos discurs de primire, la care asemenea răspunde Prea On. Domn Protopop Ioan Pepa într'un ton de adevărat păstoriu bun. Prea On. D-sa îndeamnă credincioși să țină cu sântenie la limba și naționalitatea lor curat românească, să nu se lase amăgiți și înfricați de dușmanii neamului nostru să păstreze cu scumpătate datinile și obiceiurile naționale moștenite dela strămoși, să jertfească bucurios pentru școală, care este lumina vieții, căci numai așa vom putea învinge toate greutățile și vom fi vrednici de gloriosul nume cel purtam. Despre efectul acestei vorbiri nu am cuvinte, ca să pot scrie, e de ajuns lacrimile din ochii tuturor celor ce au fost de față, cari păreau a fi transpuși pe altă lume și în sufletele tuturor părea bucuria fără margini. Au urmat apoi mai multe cântări naționale cântate de corul bărbătesc. Cinste deci păstorului bun, care la timp și fără de timp se în grijesce de turma sa, cinste și bravilor conducători. Dee Dumnezeu, ca neobositul Domn Protopop Ioan Pepa, care este vrednic de chemarea sa, să trăească la mulți ani și ca lucrul început întru câștigarea drepturilor dela coreliogionari Sârbi să poată avea rezultatul dorit spre gloria Prea On. D-sale și bucuria credincioșilor.

Vecinul

Bibliotecile școlare

Pentru ca o carte să fie bună, trebuie să întrunească oare-care condițiuni de *cuprins și formă*. Neapărat, că dacă ne redicăm contra relelor, ce decurg din citirea cărților rele, nu trebuie să lăsăm a intra în biblioteca școlară ori-ce carte, fie ea chiar a unui coleg de al nostru. Care să fie cuprinsul unei cărți se înțelege lesne: *curat moral*. Într'o carte pentru copii nu trebuie să se vorbească nimic ce ar da prilej spre rău. De asemenea să nu se spună lucruri, care în sine sunt naturale, dar pentru copil nu este nevoie, căci n'a venit vremea să le cunoască și noi să nu-l grăbim să le cunoască. Apoi cuprinsul să fie *adevărat*; nu în sensul, că ori-ce se dă spre citit să se fie întemplat în adevăr, căci atunci s'ar înlătura producțiunile fanta-

siei, poeziile, ci să aibă adevăr intern. Pentru ca o scriere să fie adevărată nu trebuie a se spune în ea numai despre eroi și eroine dotate de zei cu puteri suprafiresci, după cum nici a se descrie numai caractere rele. Viața nu e nici o virtute absolută și nici un viciu absolut. Copilului să i se spună realul, rău și falsul să nu se espună în cele mai mici amănunte, ca să nu se pună înaintea copilului viciul, de care încă nu scie. Apoi cuprinsul trebuie să varieze după *etate și după starea de dezvoltare sufletească a copilului*. A pune în bibliotecile școlare cărți cu cestiuini sociale, politice ori religioase, este a căuta să turburi liniștea unor suflete nevinovate. Este asemenea rău, ca să se dea copiilor exemple numai din viața copiilor și istorioarele să aibă cuprinsul luat numai din cercul lor. Herbart zice: „Copilul nu se simte nicio-dată bucurios, că e mic, el doarece să fie mare“. Cuprinsul cărților să fie apoi *interesant*, fără însă a conduce fantasia pe drumuri greșite, apoi să fie basat pe morală și să pună în inimile tinerilor numai aceea, ce li va face să fie buni români. Pentru ca o carte să fie cu succes întrebuințată este de nevoie pe lângă cuprins să întrunească oare-care condiții și din punct de vedere *al formei*. Și forma trebuie să fie potrivită cu ființa copilului, căci alt fel aceea ce este adevărat și bun ori n'are de loc influență asupra copilului, ori are prea puțină. Forma să fie simplă și copilărească. Frase lungi și perioade întunecate nu trebuie să fie în aceste scrieri, iar cuvintele straine să fie înlăturate pe cât este cu putință. Cine voesce să scrie pentru copii trebuie să fie deprins cu felul de vorbire al lor. Dar pentru ca forma să fie simplă și copilărească, scrierea să fie preșărată cu colori vii și naturale și într'o limbă corectă, căci ce este drept, este o condiție absolut pentru frumos. Ca formă din afară, nu trebuie să se facă prea mare risipă, ca nu cumva copilul să creadă, că e mai de preț scoarța de cât cartea în sine. Tipariul să fie mare și ligibil; figurele din cărți trebuie să se eșecutate cu îngrijire, căci ele au rostul, în cele mai multe casuri, de a explica textul, ori de a convinge acolo unde cuvântul nu este suficient. Figurile să nu fie prea dese, căci ori-ce este peste măsură păgubesce.

Cum am putea avea biblioteci școlare? Ori cât de bune ar fi cărțile după cuprins și formă, tot n'am atinge scopul de a da cărți bune copiilor, de cât dacă am avea biblioteci. S'au înființat unele din inițiativă privată, altele din inițiativă oficială, casa școlii donând cărți pe la unele școli. Ar trebui însă obligație, nu simple recomandatii, așa cum ordinul ministerial din Austria de la 20 August 1870, cere ca între mijloacele de învățământ să fie și bibliotecile școlare. În Elveția de mult s'au înființat și toți le poartă un mare interes. În Franța tot prin lege sunt prevăzute, în Germania numai în Saxonia și Württemberg sunt cerute de lege. Cum însă bibliotecile școlare urmăresc un scop general, ar trebui, ca fie-care comună să înființeze

biblioteci, iar pe fie care an să se acorde câte o sumă pentru mărirea lor.

Cărțile să se dea copiilor după *individualitate*, după sex și după raporturile locale și de afaceri ale lor. Așa fluturatecului i se va da o carte unde vor fi cugetări și figuri serioase; selbatecul și nemilosul va primi o carte, în care se va vedea, că animalele sunt făpturi ale lui Dumnezeu, pe care trebuie să le iubească și prețuească; dar dacă se observă la copil o înclinare pentru un fel de materie, să i se satisfacă, conducându-l profesorul, ca să nu i se pară ceva greșit și pentru a justifica ideile copilului.

Cărțile să se dea după sex. Aventurile de război și vânătoare aștă mai mult pe băieți ca pe fete, care se resimt mai mult de istorisirea frumosului. Copilul trebuie deprins cu lupta, căci prin luptă își va câștiga un loc în societate; fata din contră trebuie ferită de larmă și nevoile vieții. Acestei din urmă dar i se va da să citească cărți pentru întărirea simțurilor, pentru activarea minții și rădicarea sentimentului.

Negresit, că trebuie considerate *impresjurările locale*, căci alt-fel este cercul de cunoștinți a unor copii, cari au crescut într-un oraș mare și a altul al celor crescuți la țară.

Apoi din punct de vedere al *relațiunilor sociale* copilul bogat să învețe, că nu banul și banul ei activitatea internă face pe om valoros și că oamenii ca Columb, Krupp etc. sunt născuți în case sărace. Cel sărac trebuie crescut, ca să nu aibă tră pe cel bogat.

Pentru ca lectura să încreze în mod instructiv și educativ, ea trebuie controlată. Trebuie de observat, ca să nu citească copilul prea de timpuriu. De regulă după 2 ani de școală, copilul citește. Un subiect ușor, potrivit cu priceperea și experiența sa, un copil de 9 ani îl poate citi. Să nu citească însă prea mult, căci atunci își uită de celelalte îndatoriri ale școlii. Să se observe cum, citește copilul, căci pot fi locuri nepricepute, ce trebuie explicate de profesor, după ce acesta a pus pe școlari să mai citească odată locul neînțeles pentru ei.

Cetirea să stea în legătură cu întregul învățământ. Profesorul nu trebuie să neglijeze acest precept. El poate să dea copiilor scrieri cu conținut necunoscut ca apoi să-l folosească la explicarea lecțiunilor viitoare. Așa de exemplu, dacă ar fi vorba de războiul pentru independență, s'ar putea da copiilor cărți cu figuri de eroi și în care se exprim faptele acestora. La aceasta se poate ajunge, dacă între cele ce se citesc de școlari și între ceea ce se spune în școală, se va păstra o unitate.

Se poate și în sens contrar. Dacă după oare care citire și explicație, copilul tot mai cere explicație, i se dă, pe lângă cea orală, și cărți din cari ar putea să se lumineze. Mai ales se poate face la unele științe, unde profesorul din cauza timpului scurt nu poate sta prea mult de vorbă.

În ori-ce cas profesorul trebuie să verifice, dacă școlarii au citit cărțile date și cum le-au priceput.

„Viitoriul“

Varietăți

Hirotoniri. Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea* a hirotonit Vineri la 28 Noembrie pe *Ioan Tatucu* întru presbiter pentru parohia Solcița și pe *Mihail Gaspar* întru diacon al bisericii din Lugoj. Tot odată a binevoit a hirotesii întru ceteti pe elevii cursului al III de teologie.

Mulțumită publică. Ilustrul domn *Nicolae Marin*, colonel ces. și reg. în pensiuie, din incidentul onomasticeii sale, în loc de a primi atunci oaspeți, a binevoit a dăruii Fondului de ajutorare „*Ioan Popasu*“ suma de 20 cor Primească mărinimosul donator sincerile noastre mulțămiri. Dr. *Iosif Olariu* president. Dr. *George Dragomir* cassariu.

Mulțumită publică. Subscrisul preot vin și pe această cale a aduce adînc simțitele mele mulțămiri Ilustrilor Domni Dr. *Aleksandru* și *Zeno de Mocionyi* pentru prea frumosul dar de 100 coroane, ce au binevoit a-l face spre scopul reparării și respective renovării s. bisericii „*Călugăra*“ de lângă *Ciclova-montană*. Dumnezeu atotbunul să răsplătească cu imbelșugare Ilustrilor donatori pentru jertfa adusă pe sântul seu altariu, ținându-i încă mulți ani în mijlocul neamului nostru. *Valea-Călugărilor* la 14 Noemvre 1903 v. *Valeriu Dabiciu* preot-administrator.

Mulțumită publică. Tinerimea studioasă dela Institutul teologic diecesan din *Caransebeș* a donat pe seama Mănăstirei din „*Valea Godinova*“ o sântă *Evangelie*, legată foarte frumos în catifea roșie și înfrumșetată cu icoane sante pictate pe argint de *China*, în valoare de 110 cor. Pentru acest dar frumos aduc numitei tinerimi cele mai respectuoase mulțămite. Bunul Dumnezeu să primească această jertfa. *Macarie Gășcă* monah.

Pe seama Mănăstirei din „Valea Godinova“. În urmarea frumoasei cuvântări a părintelui *Ioan Popoviciu* din *Opațița* au mai intrat: *Dela Sânta biserică* 10 cor., *dela Sântia Sa* 10 cor., *Ioane Popoviciu*, învățătoriu pensionat 10 cor., *Cornelie Popescu* 3 cor., *dela mai mulți credincioși* 17 cor. 50 fil. Suma totală 50 cor. 50 fil. În *Birda* prin stăruința binemeritatului preot *Ioan Mărgineanțu* dela *Sânta biserică* 20 cor., *dela Sântia Sa* 2 cor., *Eufemia Mărgineanțiu*, preoteasă 2 cor., *George Usonescu*, învățătoriu la școala de nou înființată în *Sânta Mănăstire* a *S. George* 2 cor., *dela mai mulți credincioși* 17 cor. 80 fil. Suma 33 cor. 80 fil. În *Iersig*: *Mult St.* și *pioasa Domnișoară Iconia Niagu*, oficiantă de poștă, întru pomenirea și ertarea păcatelor a repositilor, moșului ei *Nicolae Niagu* și a surorii ei *Maria Niagu*, a donat 20 cor. *Călduroasele* noastre mulțămiri și pe aceasta cale. Dumnezeu să-i pomenească întru împărăția Sa. *Macarie Gășcă* monah.

Casuri de moarte. *Ioan Mateiu* preot gr. or. rom. în *Margine*. — după lungi și grele suferințe în etate de 78 ani, după un serviciu de 55 ani la altariul Domnului, împărțășit fiind cu s. taine, — a trecut din viață

in 23 Noembre, v. a. c. Rămășițele pământesci ale defunctului s'au așezat în cimiterul s. biserici gr. or. rom. de acolo Marți în 25 Noembre.

— Sâmbătă în 22 Novembre a. c. a încetat din viață în comuna Apadja veteranul învățătoriu în pensiune Dionisie Corneanu.

Dînsul ca fiu al bisericei și națiunii sale, ca cetățean s'a silit totdeauna a fi la culmea chemării sale. Bărbat cuminte, limpede, sirguincios și preste tot crutătoriu și-a câștigat stima și iubirea tuturor celor ce l-au cunoscut. Din multifariile sale nisuițe de a satisface datorințelor țin în deosebi a remarcă marele pond. ce l-a pûs dînsul pe educațiune și în special a fiilor sîi, cari toți trei ocupă în societate pozițiuni respectabile: unul ca notariu, altul ca preot, al treilea ca avocat reputat.

Stima și dragostea, de care a fost încungiurat reposatul în viață, cum am atins mai sus, s'a manifestat și acum, când s'a despărțit de noi, pentru că mulțime neobișnuită din loc, din vecinătate și din departare a alergat în ziua de înmormântare spre a-i da ultimul onor.

Luni în 24 l. c. s'a săvârșit acest act prin Prea Cuvioșia Sa Dl protosincol Dr. Iosif T. Babescu cu asistența presbiterilor S. Șandru, și G. Petrescu, din Caransebeș V. Cornean, I. Turnea, Achim Meda, T. Popovici, și I. Muntean din jur — și cu deosebită pompă.

În această zi la 10 oare înainte de amezai a pornit cortegiul funebrel de la casa repausatului către s. biserică, unde depunându-se sicriul s'a început celebrarea s. liturgii, iară la finea acesteea s'a făcut rîndueala de înmormântare (prohdul). Toată ceremonia executată precis și cu demnitate a înduioșat publicul asistent, și în deosebi mēduoasa cuvēntare funebrelă a Prea Cuviosului Pontificante, ținută cu vervă oratorică, a mișcat și inimile cele mai învērtoșate.

De aici sicriul a fost rēdicat și dus în curtea bisericei, unde după discursurile, ce le-au mai ținut învățătorii: Simu din loc și G. George Cătană din Valeadeni s'a așezat provisorice în mormēntul pregătit și cu aceasta s'a făcut sfērșit ceremonjalului.

Notez, că responsoriile atât liturgice cât și funebrale le-au executat învățătorii Simu, Cătană, Iacobescu Ivan și alți cāntăreți din loc.

Pe lângă preoțime și învățătorime au mai participat și alte notabilități, dintre cari remarchez pe protopretorele D'Ellveaux și pretorele Korimos din Reșița, medicul Dr. Petru Mladin și soția din Brebul, notariul Crăciunescu și soția din Soceni și alți mulți, al căror nume nu le-am putut nota.

Înceind această scurtă dare de seamă implor delă bunul Dumnezeu odihnă vecinică între aleșii sîi — decedatului, iară familiei acestoia mângăiere pentru ireparabila pierdere, ce a îndurat. **X.**

— Duminecă în 16 Noembre după lungi și grele suferințe a trecut la cele vecinice Maria Craia născută Răduția, soția vrednicului și de toți stimatului nostru învățătoriu Antonie Craia din Rudăria, rapită

de nemiloasa moarte în al 66 lea an al vieții și 45 lea al fericitei sale căsătorii. Actul înmormētării s'a celebrat Luni în 17 Noembre pontificând la servitul divin preoții: Moise Sērbu, Iacob Sērbu din Rudăria, Vasilie Popoviciu din Pătaș, Ioan Brînzeiu, Nicolae Bihoiu din Bozovicu și A. Groza din Prilipeț cu coaperea învățătorilor: Nicolae Bērsan din Bănia, Danilă Verinden, Traian Țunea din Bozovicu, Chirilă Sērbu, Sofronie Sērbu și Ioan Bojincă din Prilipeț, Zaharie Lazarescu din Pătaș și Nicolae Bolololu din Gerboveț. Panegiricul în s. biserică l-a ținut părintēte Vasilie Popoviciu din Pătaș iar la mormīnți a vorbit foarte frumos învățătoriu Nicolae Bērsan din Bănia, care a petruns adānc inimile ascultătorilor storcēnd lacrimi din ochii lor. Cāntările funebrele l-ea executat alternativ corul din loc cu cel din Bozociu sub conducerea bravorilor și harnicilor dirigenti Iliă Ruva din Bozovicu și Danilă Radivoieviciu din Rudăria. Decedata în toată viața sa n'a iubit luxul, a fost o muere plină de evlavie, prin sirguintă și crutare și-a agonisit împreună cu nemāngăiatul ei soț avere prea frumoasă, și din averea ei nu și-a uitat nici de sēraccii din comună dar nici de casa lui Dumnezeu, ci cu toată ocaziunea au concurs cu dinariul ei spre împodobirea casei lui Dumnezeu cu steaguri frumoase și altele. Dovadă despre binefacerile ei este și faptul că, de și era timpul de tot ploios, precum din împrejurime o mulțime de fruntași așa și din comună cu mire cu mare au ținut a da defunctei tributul ultim al recunoștinței. Fiei țērēna ușoară și memoria vecinică.

Rudăriamul.

Societatea de lectură „Andreiu Șaguna”, ține *Sedință publică* Sâmbătă în 29 Novembre v. 1903 în memoria Mareșii Arhiereu Andreiu în sala cea mare a „Seminariului Andreian”.

Societatea de lectură „Petru Maior” a studenților universitari din Budapesta aranjază o *ședință festivă* Duminecă la 13 Decembre st. n. sala din etagiul I al otelului „Arhiducele Stefan” (István főherczeg-Akadémia-utca 1 szám) în memoria metropolitului Andreiu baron de Șaguna. Începutul la 8 oare sara Oferte benevole în favorul fondului societății se primesc cu mulțămītă și se vor cuită pe calea publicității. Program: 1. *Deschiderea ședinței* de către președintele societății. 2. Wagner: *Ouvertura* operei Lohengrin executată de orchestra societății. 3. *Mama la poezii nostri*, disertațiune de Horia Petra-Petrescu, stud. în filosofie. 4. Beriot: *Fantasia*, solo de violină, esec. de Leo Bohățiel, stud. techn., acompaniat la pian de Aurel Iorga, stud. în med. 5. *Dir. copilărie*, schiță de Anton Domide, stud. la ped. sup. 6. Mozart: *Sonata I*, solo de cello esec. de Virgil Muntean, stud. în med., accompaniat la pian de Aurel Iorga, stud. în med. 7. Ivanovici: *Suvenir de Moscva*, vals, esec. de orchestra societății.

Apel. În extremitatea românismului, aproape de Tisa, se află comuna Nereu. Poporul român de aici

își iubesc limba și națiunea. Edificat-am o „Casă națională”, care făcă face ori cărei emune mari. Nisuiam și dorim, ca aceasta „Casă națională” să fie locul, de unde adevărata lumină să se reverse asupra comunei noastre. Corul vocal bisericesc, din modestele sale puteri, inaugurează o mică bibliotecă populară, în localitățile „Casei naționale”. Voința ne este mare și nisuiam spre bine. Întimpinăm lipsuri, și ne lipsesc mijloacele de a inaugura biblioteca după a noastră dorință. În interesul neamului, facem un modest apel la toți autorii și editorii români rogându-i a ne sprigini nisuiam noastră prin donațiuni de cărți. Marimonioasele donațiuni sunt a se adresa lui Silviu Mezin, dirigentul corului vocal bisericesc în Nyerö (Toronto, per N-Ki-kinda). Nereu la 27 Noembre v. 1903. În numele corului vocal bisericesc: Ioan Sirbu, Simeon Barbu, Nicolae Chpei, Damian Isac.

Bibliografie

În editura Tipografiei și Librăriei diecesane din Caransebeș a apărut:

Calendarul Românului pe anul visect dela Cristos 1904. Anul al XVI-le. Prețul 25 cr. Cuprinsul: *Cronologie* pe anul 1904. *Partea calendaristică* cu povețe economice, prevestirea timpului și notițe. *Genealogia* casei domnitoare austriace și *regenții* celorlalțe state europene. *Tabela taxelor* de poștă și telegraf. *Scalele* de timbre. *Șematismul bisericii* ortodox-orientale române din Ungaria și Transilvania și spec al diecesei Caransebeșului. *Partea literară*: Din ale neamului nostru (urmare din anul trecut). Vechea reședință episcopoească (cu ilustrațiune). Icoana făcătoare de minuni (de V. A. Urechia). Zeno Mocsonyi de Foen (cu fotografie). Legenda pământului. Singura palmă. O Spovadă. Traian Doda 1822--1895 (cu fotografie). Comunitatea de avere (cu ilustrațiune). Ilie Curescu (cu fotografie). Graniceriul, dramă populară în doae acte. — *Economie*: Din legumărit (de Iosif Bălan). *Sfaturi*. *Poesii*. *Trei colinzi*. *Epigrame*. *Felurimi*: Anecdote, Cuvinte înțelepte, Cimilituri. *Consemnarea* târgurilor din Ungaria și Ardeal. *Anunțe*.

Calendarul nou pe anul visect 1904, anul V. Brașov. Editura și Tipariul Tipografiei Ciurcu & Comp. 1903. Prețul 40 fil.

Colecțiune de cântece și cântări bisericesci pentru școalele populare de N.Stoicovici. Partea II. Cântece și cântări bisericesci în două voci, pentru anul al IV, de școală. Editura Librăriei Ciurcu, Brașov, 1903. Prețul broșat 60 fil.

Calendarul practic pe anul 1904, Lugos, Tipografia Ioan Virányi. Prețul 50 fil.

Făt-Frumos în grădina sfintei Vineri. Feerie în 3 tablouri de *Constantin Berariu*. Editura societății academice „Junimea” în Cernăuți. Suceava, 1903. Tipografia societății „Școala română”.

Concurs

Pe baza dicisului Ven. Consistoriu diecesan ddo 20 Octomvrie a. c. Nr. 3608 B. se escrie de nou concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia gr. or. română de clasa a II din **Dobrița**, protopresbiteratul Panciovei, cu terminul de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană”.

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 34 jugere de pământ arătoriu, după care sunt a se purta sarcinile publice.
2. Cortel liber și grădină corespuzetoare.
3. Birul usuat în confiniul militar.
4. Stola statorită în mod provisor de Ven. Consistoriu diecesan și de sinodul eparhial.

Doritorii de a ocupa acest post au se trimită suplicile instruate conform statutului organic și regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Dobrița. Prea Onoratului Oficiu protopresbiterat gr. or. român al Panciovei în Satul-nou.

Recurenții sunt poștiți a-se presenta cu prealabila concesione a protopresbiterului în sânta biserică română din Dobrița în vre-o Duminecă sau serbătoare, dar nu în ziua alegerii.

De oarece de trei ori s'au publicat concurs, și concurenți cu calificațiune pentru parohia de clasa a II-a nu au competat așa în lipsa de competenți cu calificațiune de clasa a doua se vor admite și concurenți cu calificațiune pentru parohii de clasa a III-a.

Din ședința comitetului parohial gr. or. român ținută în **Dobrița** la 16 Noembre 1903.

Stefan Pasere

președinte.

2—3 [65]

Marcu Jebilean

notariu ad hoc.

În conțelegere cu protopresbiterul: *Trifon Miclea*.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. Public din Caransebeș și jur, că cu ziua da azi mi-am dișchis

cancelaria advocațională
în Caransebeș, Strada principală Nr. 480.
(Casa diecesană).

Caransebeș, 29 November 1903.

Dr. Mihail Brădiceanu

3—3 [64]

advocat